

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Stvaritelja trozveze — mrtva.

Največja, a tudi najbolj brezobzirna politika v minulem stoletju sta bila brez dvoma nemški Bismarck in italijanski Crispi.

Odkar je preobrazoval Napoleon Evropo, ni bila posamezniku več sreča tako mila, kakor Bismarcku in Crispiju. Prvi je osnovec pruskega cesarstva, drugi italijanske kraljevine. Oba skupaj pa imata tudi žalostno zaslugo, da sta nam ustvarila trozvezo po svojih sebičnih namenih.

Pravzaprav je bil pri snovanju trozveze Crispi le Bismarckovo slepo orodje. Vkljub svoji pretkanosti se je v tej zadevi vjel italijanski „lisjak“ še bolj zvitemu pruskemu.

Bismarck je potreboval trozvezo, Italija ni koprnela za njo, najmanj pa je bilo iste treba Avstriji. Italijansko ljudstvo tudi ni bilo nikdar Crispiju za to pridobitev hvaležno, pač pa so omenjali vsi nemški listi ob Crispijevi smrti njegovo sopomoč pri trozvezi kot glavno politično zaslugo. In ravno ta hvalospev je sumljiv. Crispi sicer ni bil privrženec nemških idej, a Bismarck ga je tako zapletel v svoje mreže, da je šel za njim na korak liki poslušen psiček. Bismarck je kmalu spoznal to Crispijevo slabost ter jo prav pridno izkoriščal zase in Nemčijo. To velja posebno gledé trozveze. Bismarck in Crispi sta bila ednaka skrivna sovražnika Avstrije. Crispi je vedel, da hoče Bismarck s trozvezo le utrditi ugled in moč Nemčije na račun in škodo Avstrije. Crispija je ravno to dejstvo najbolj nagnilo, da je na vso moč podpiral sklepe trozveze, ne pomislivši, da hoče Bismarck Italijo ravno tako izkoristiti, kakor Avstrijo. Cesar Crispi v svojem slepem oboževanju ni videl, to je videlo italijansko ljudstvo ter mu ni za ta čin nikoli vedelo hvale.

Kakor Bismarck, tako tudi Crispi ni nič bolj želel, kakor vojno z Avstrijo. Oba sta tudi deloma zadovoljila svoji poželjivosti na račun

Avstrije. Vse želje se jima seveda niso spolnile. Crispi je vedno sanjal, da bi se vsaj potom kongresa, ako že ne z vojno, Avstrijo prisililo, naj bi Avstrija svoje meje tako „zravnala“, da bi pripadle Italiji Tirolska in Istra s Trstom. Crispi je tedaj posredni provzročitelj današnje dni najbolj besneče stranke italijanskih progresistov, ali neodrešencev v slovanskem Primorju, ki živijo z dušo in glavo v Italiji, kamor jih je prisodil Crispi.

Crispi pa je bil tudi kakor Bismarck neizpros, da besneč sovražnik Slovanov. Oba sta želela Avstriji najslabše, najbolj zaradi tega, ker je večina njenega prebivalstva slovanska. To slovanožrstvo imenovanih dveh diktatorjev se je razkrilo pri Bismarcku prav šele po njegovi smrti iz zapuščenih zapisnikov. Tudi Crispijevi zapisniki se bodo v kratkem obelodanili, in svet bo strmel, kako nevaren volk je tičal pod kožo italijanskega lisjaka.

Bismarcka kakor Crispija je neznosno peklo, da je Avstrija zasedla Bosno in Hercegovino. Crispi je imel celo izdelan tajni načrt, kako za sedmi lepega dne Albanijo ter tako uničiti Avstriji vsako bodočnost na Balkanu.

Bog ne dopusti rasti dreves v nebo. Tudi Bismarckovi in Crispijevi naklepi se niso mogli vsi uresničiti. Toliko pa je gotovo, da Slovani niso imeli poprej ter tudi ne dobijo kmalu pozneje tako močnih sovražnikov, kakor sta bila rajna Bismarck in Crispi.

Dvojna nemška vest.

Politični boj nemških strank se je razvnel tako silno, da prorokuje nek posredovalni nemški list, da se čuje iz Bismarckovega groba škodoželjni smeh nad ljudmi, ki imajo sicer njegovo ime na jeziku, njegovega duha pa nimajo trohice. To očitane gre na rovaš viteza Schönererja in njegovih pristašev.

Skoraj neverjetno je, da je najnovejša zamera med nemško ljudsko stranko in med Vsememci nastala največ zaradi — Štajarske.

Sicer je prvotni vzrok, kakor smo že povedali, Češka, katero hoče nemška ljudska stranka videti razdeljeno. Dasi je ta načrt že v takozvanem „binkoštnem programu“ podpisal tudi Schönerer v imenu Vsememcev, zoperstavil se mu je zadnji čas z vso svojo brezobzirnostjo.

Javno mnenje je, da je izpregel svoje nazore zaradi samogoltnosti po mandatih, katerih bi rad pri predstojecih čeških deželnozborskih volitvah tem več priboril svojim pristašem. Zanikanje razdelbe Češke bi po teh nazorih bil takozvani najnovejši Schönererjev „šlager“.

Temu pa ni povsem tako: Vitez Schönerer je star lisjak, ki politikuje tako: Ako zahtevajo Nemci na Češkem delitev dežele, zahtevajo bodo s tem večjimi pravicami isto štajarski Slovenci. A baš glede teh dveh dežel bi se še splačalo zahtevati nemški državni jezik. Poljaki v Galiciji, Hrvatje v Dalmaciji ter Slovenci in Čehi v skupnih naselbinah si pač ne bodo nikdar pustili vsiliti nemški državni jezik.

Pristaši nemške ljudske stranke sicer ponužujejo Vsememce, da se take nevarščine ni bati. Znani nemški dnevnik razklada: „Na Štajarskem zamorejo Nemci obdržati nadvlado, na Češkem ne. Na Češkem bi Nemci propadli vsled pritiska državne(?) in avtonomne uprave. Vsled tega so obrambne priprave potrebne, t. j. nadaljna delitev dežele.“

Tu se je zopet pokazala nemška morala v vsej svoji nagoti. Na Češkem, kjer so Nemci v veliki manjšini, dasi pri tem uživajo neskaljeno vse pravice enakopravnosti, in kjer so v duševnem oziru pravzaprav že itak samostojni — imajo namreč svoj deželni šolski in deželni kulturni svet — tam hočejo doseči popolno ločitev od Čehov.

Drugo moralo o pravičnosti imajo za Štajarsko. Tukaj jim po njihovih računih sploh ne

LISTEK.

Jan Szczepanik.

Spisal Fridolin Kavčič.

V naslednjih vrsticah predstavljam čitateljem mladega moža, ki se je z lastno pridnostjo in s krepko voljo povzpел do velikih iznajdb in ki nam zbuja nado, da bo s svojo vztrajnostjo dosegel še marsikaj.

Jan Szczepanik je bil rojen 12. junija leta 1872 v Krosnem v Galiciji pod slamnato streho ubogih roditeljev. Ljudsko šolo je dovršil v Krosnem, nekoliko let je obiskoval latinske šole v Jaslem. Ker je bil zelo ubog, ga je trla velika beda. Roditelja nista mogla zmagovati stroškov za sina, zato je šel na učiteljsko pripravnico v Krakov, da bi hitreje prišel do lastnega kruha. Po dovršenih študijah je bil imenovan za podučitelja v Potoku, pozneje je prišel za učitelja v Korczino z letno plačo 350 goldinarjev. Korczina je majhna, ravna vas blizu Krosnega, katere prebivalci se večinoma bavijo s tkalstvom. Da ga je usoda baš v Korczino privedla, je bila njegova sreča!

Szczepanik je imel od narave veliko veselje do fizike, posebno bistro glavo pa za akustiko in optiko. Že kot mladenič je mnogo fotografiral in kmalu je začel izdelovati majhne fotografske aparate in razne stroje. Fotografija in okorne statve Korczinskih kmetijskih tkalcev so ga privedle do najznamenitejših iznajdb v tkalski obrti.

Odkar se rabijo Jacquardove statve, to je od početka 19. stoletja do današnjega dne, je ni v tej stroki duhovitejše in znamenitejše iznajdbe od Szczepanikovih.

Z njegovimi iznajdbami je nastal v tkalstvu velikanski preobrat.

Szczepanik je samouk v pravem pomenu besede, kajti tehnični in teoretični pouk iz spodnje gimnazije mu ni zadostoval. Vsak prosti trenutek je porabil za učenje fizike, da bi izpopolnil svoje znanje v tej stroki. Izposojeval si je učne knjige od krakovskih profesorjev, ker sam si jih ni mogel nabaviti. V kratkem času si je zelo izpopolnil teoretično znanje.

Kot laboratorij si je priredil malo kuhinjo šolskega poslopja, ki je bila napolnjena z nekaterimi fotografskimi in drugimi aparati, katere

je sam izumil in napravil z lastno roko. Nekaj magnetov, kosov bakra, železa in žice — to so bili njegovi skromni pripomočki.

Že kot mladenič se je ubijal z iznajdbo daljnogleda (telektroskopa), dasi ni imel nobene navodila in iz početka sam ni vedel, na kak način bi se dala izvesti ta misel. A njegov duh je deloval neumorno, ta misel mu ni dala miru, in res se mu je v poznejši dobi posrečila ta iznajdba po žilavi vztrajnosti, ko je poskusil in zopet zavrgel vsaj dvajset različnih načinov. Sestavil jo je daljnogled, s katerim se s pomočjo električnega toka in selena opazujejo dogodilja, ki se vršé 500 in še več kilometrov daleč.

Telektroskop je bil namenjen za svetovno razstavo pariško in naj bi bil glavna atrakcija razstave. Neki konzorcij mu je ponudil 2 milijona frankov, če mu prepusti to iznajdbo, toda žal, aparat še tedaj ni bil zadosti izpopoljen, ampak ga je bilo treba še izboljšati; to se mu je sedaj popolnoma posrečilo. Poroča mi namreč, da je daljnogled dovršen in me vabi na Dunaj, kjer ga bode prvokrat razkazoval učenemu svetu. Občudovanja vredno je, s kako dosledno žilavostjo in jekleno voljo je Szczepanik deloval. Mno-

more nihče vzeti nadvlade, zaradi tega se jim tudi ni treba bati da bi se "pohlepni" Slovenci prijavili kopolitna resnica, da bi zaenkrat valili isto kar drugega nemška manjina na Celjskem.

Tukaj tedaj tudi preporna točka sedanjosti: miki neslogi. Schönerer se boji da bi se štajarski Slovenci namerili tiho politično odločiti, s kakšno strankijo bi drugo nemško manjino odločili, ter nje potam nesplošnega delovanja, jarka določila, se ne bi se bi kakega razpisa celotne države.

Nemška politika stranke pa se je tudi stare svoje kakovosti, ter svoja dela, da bi se v tem pomisleke, kakor bi se imeli, da bi se štajarski celotni nemški vodstvo na celjskem.

Zabavni pregled: Kake so bile nemške stranke, ki so se v štajarskem političnem življenju pojavile? Vse te stranke so se pojavile v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Najbolj znane so bile tri stranke: Nemška stranka, Nemška stranka, Nemška stranka. Vse te stranke so se pojavile v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Spletke v Albaniji

V italijanskem političnem življenju se je v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Italijanska politika stranke pa se je tudi stare svoje kakovosti, ter svoja dela, da bi se v tem pomisleke, kakor bi se imeli, da bi se štajarski celotni nemški vodstvo na celjskem.

gokrat bi bil obupa v nemški politiki, ki se je v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

1. Stroj s klorom se je v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Prej je stala taka predloga, da se bi se štajarski celotni nemški vodstvo na celjskem.

2. Električni stroj za polnjenje kark, ki se rabijo za stave pri tkanju raznih oblačil.

to okupacijo ter bi se spet začela tri vojne lasti.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Je vseh teh stvari, ki so se v obdobju, ko se je v štajarskem političnem življenju pojavila nemška manjina, ki se je v štajarskem političnem življenju pojavila.

Celjske in štajarske novice.

Javni telovadbi „Celjskega Sokola“ v Lubečni je obiskoval sledilo v velikem zanimanju. Telovadba je okrajšala gostilničarja Ropana s slovenskimi nastopami, ki so se na zelo prijetnem mestu odvijali na treh straneh z velikimi zastavami, ki so se v veliki meri razvijali. Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

Telovadba je bila zelo zanimiva, saj so se v njej pojavili tudi nekateri znani telovadci, ki so se v njej pojavili.

(„Savina“) društvo kolesarjev Gornjesavinske doline naredi v nedeljo, dne 1. sept. t. l. izlet v Št. Pavel, kjer se vrši ta dan veselica. Zbirališče je „hotel Tribuč“ v Mozirju, od koder se odkolesamo ob 1. uri popoldne. Ker se zadnjič napovedani izlet v Šoštanj ni mogel vršiti zaradi slabega vremena, pričakovati je tokrat, da se tega izleta udeležijo vsi člani.

(Šolo so zaprli na Gorici) v gornjegraškem okraju zaradi med mladino zelo razširjeno epidemio bolezni „bleki“.

(Bralno društvo na Dobrni) priredi v nedeljo, dne 1. septembra t. l. po večernicah na vrtu „hotel Styria“ (poprej Brauner) veliko ljudsko veselico s srečolovom, šalivo pošto itd. Sodeluje mešan in moški zbor. Vstopnina prosta. V slučaju slabega vremena se veselica vrši v prostornem salonu. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Zdole pri Brežicah.) Letina je pač hvala Bogu pri nas prav lepa, posebno vinogradi nam lepo obetajo, da se še ne spominjamo ednakega grozdja, ker je prav vgodno leto, da je že veliko grozdja zrelega. Rojaki pridite, letos po izvrstno kapljico.

(Iz kozjanskega okraja) V Veračah pri Podčetrtku izvršila se je nedavno občinska volitev, za katero večina volilcev ni vedela, ker je bila ista baje šele 48 ur poprej naznanjena, ne pa štirinajst dni, kakor zakon zahteva. Dolži se občinskega pisarja, da se vede v takih zadevah povsem samooblastno. — Občini Olimje in Lopote so že pred letom prosili za napravo poštne oddajalnice v Olimju, kar je za tako daljavo od sedanje pošte v Podčetrtku popolno upravičeno. Tudi je krivično, da morajo davkoplačevalci omenjenih občin na dostavljanje pošte dalje čakati, zato pa še plačevati posebno pristojbino od vsakega pisma. Na njihovo prošnjo pa še do danes ni rešitve od graškega poštnega ravnateljstva. Baje so pri tem vmes neke nežne roke v Podčetrtku.

(Slovenjebistriško učiteljsko društvo) zboruje v četrtek dne 5. septembra t. l. ob 10. uri popoldne v Črešnjevcu. Poleg običajnih točk dnevnega reda bodeti predavanji a) g. Špana: „Kako se meri pri učencih utrujenost?“ b) g. Polanca: „Kateri ovire motijo razvitek in napredek ljudskega šolstva sploh in učencev posebej?“ — Volitev delegatov za „Lehrerbund“ in zaupnika „Slovensko-štajarski zvezi“. — Petje in godba. Prinese se s saboj Slov. pesmarica II. zvezek in preučbe pesmi št. 3. 5. in 24. Vsak tovariš(ica) blagovoli po dopisnici g. nadučitelju Polancu svojo udeležbo najmanj tri dni poprej, in to vsled slabe poštne zveze, naznaniti, da se za okrepčilo more primerno poskrbeti. Če je dne 5. septembra jako slabo vreme, potem bo zborovanje dne 12. septembra istotam. K prav obilni udeležbi vabi odbor. Gostje dobro došli!

(Bralno društvo pri Sv. Jerneju) ima v nedeljo, dne 1. septembra t. l. v šolskih prostorih veselico pri kateri govori g. Fr. Mlakar, velepo sestanik iz Hošnic. Začetek ob 3. uri popoldne. Prosta zabava v gostilni g. Zapuška. K mnogobrojni udeležbi vabi domačine in sosedne narodnjake odbor.

(Volilni shod.) V nedeljo, dne 1. septembra t. l. ob 3. uri popoldne je v prostorih g. Fr. Koser pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah shod državno in deželnozborskih volilcev, kjer poročata gg. dr. Ploj in Jurtela. Na shod vabi odbor gospodarskega in političnega društva!

(Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Halozah) priredi, kakor je že napovedano, v nedeljo, dne 1. septembra t. l. na vrtu gospoda Reicherja — in to ob vsakem vremenu — efektno tombolo in koncert domačih pevcev in tamburašev. Na hvalo prispevalcev mogli so se za tombolo nabaviti dobrotki, katerih bode gotovo vesel vsak prejemnik. — Začetek ob 3. uri popoldne. Posebna vabila se ne razpošiljajo. K obilni udeležbi pa tem potom vljudno vabi odbor.

(Leposlovno bralno društvo pri Malinodelji) pri svoji veselici dne 1. septembra t. l. ne uprizoni igre „Šolski nadzornik“, ker je od oblasti prepovedana, temveč veseloiigro „Kje je meja?“

(Dirkalno društvo v Ljutomeru) priredi konjsko dirko v nedeljo, dne 8. septembra 1901

ob polu 3. uri popoldne. Dirkališče na Cvenu. Propozicije: I. Začetna vožnja. 400 kron od vis. c. kr. poljed. ministrstva. Za tri do osemletne na Štajarskem rojene in izrejene žrebce in žrebce, ki še pri nobeni dirki niso tekmovali in so v lasti kmetijskih posestnikov. Triletnim 50 m, štiriletnim 25 m ugodnosti. Daljava 2000 kilom. 130 K prvemu, 100 K drugemu, 75 K tretjemu, 50 K četrtemu, 25 K petemu in 20 K šestemu. Prvemu še eno zastavo. Vloga 6 K. II. Ple-menska vožnja, 500 K od dunajskega dirkalnega društva. Za tri do desetletne na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce, ki so v lasti kmetijskih posestnikov. Triletnim 50 m, štiriletnim 25 m ugodnosti. Daljava 2000 kilometrov. 200 K prvemu, 120 K drugemu, častno darilo, amer. gig. vreden 80 K tretjemu, častno darilo, amer. vprega vredna 50 K četrtemu, častno darilo, amer. vprega vredna 30 K petemu in 20 K šestemu. Prvemu še ena zastava. III. Glavna vožnja. 200 K od štaj. dež. zbora. Za triletno in starejše na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce. Konji z rekordom 2:10 za vsako boljšo sekundo 20 m doklade, daljava 2736 m. 100 K in eno zastavo, 60 K, 40 K in eno častno darilo, vredno 20 K. Vloga 5 K. IV. Nova vožnja. 150 K od badenskega dirk. društva, za dveletne na Štajarskem rojene in izrejene žrebce in žrebce. Daljava 1824 m. 80 K, 50 K, 20 K. Šest tekmovalcev ali nobene vožnje. Vloga 5 K. Zglasila sprejema g. M. Zemljč v Ljutomeru do 5. septembra opoldne. Poznejša oglasila s podvojeno vlogo.

(Dirkalno društvo Ljutomerako) vabi konjerejce iz celega okraja k občnemu zboru, ki se bo vršil v nedeljo, dne 1. septembra t. l. ob polu 10. uri popoldne v okrajni pisarni v Ljutomeru.

(Požari) Dne 23. t. m. je zgorelo gospodarsko poslopje Jakoba Soršaka v Spod. Polskavi. Dne 24. pa je zgorela v Spod. Pobrežju pri Ptujtu hiša in gospodarsko poslopje zakonskih Šimenko.

(Bratna pomiloščen.) Cesar je pomiloštil viničarja Fr. Bratušo, ki je svojo 12letno hčerko umoril, razsekal in kosce — jedel. Namesto vislice ga čaka dosmrtna težka ječa. Pri tej priliki moramo povedati, da je le nemška javnost ta zločin raztrosila tako, kakor da je nečloveški oče iz lakote jedel meso lastne hčerke. Ne, ne zaslišana surovost je povzročila vražarska vera nepoučenega človeka, češ, da postane potem neviden, bogat itd. Dolžnost razumnikov je, iztrebljati vražarstvo ter poučevati nevedno ljudstvo.

(Odlikovana kislá voda.) Na higijenični razstavi v Karlovih varih je dobila kislá voda obeh deželnih studencev na Slatini („Tempel“ i „Styria“) najvišje odlikovanje, namreč častno diplomó k zlati kolajni, ker se je dokazalo, da ima v sebi nenavadno zdravilno moč vsled mineralnih sestavin.

(Obesil se je) v mariborski kaznilnici dne 15. t. m. 45letni kaznjeneec Fr. Zorko.

(Bralno in pevsko društvo „Maribor“) priredi dne 8. kim. 1901 ob 8. uri zvečer na vrtu „Narod. doma“ VIII. redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Nagovor in poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. poročilo blagajnika. 5. Volitev novega odbora. 6. Imenovanje častnih članov. 7. Vpisovanje novih udov. 8. Različnosti. Za slučaj, da bi se ob določeni uri ne sešlo sklepčno število udov, priredi se eno uro pozneje drugi občni zbor pri katerem je sklepčno vsako število navzočih udov. Gostje dobro došli!

(„Zveza nemških učiteljev in učiteljic na Štajarskem“) je imela odborovo sejo dne 4. t. m. Pri tej je med drugimi rečmi povedal tudi na čelnik Pröll, da sta on in njegov brat Karl, ki je pisatelj v Berlinu, izposlovala pri društvu „All gemeiner deutscher Schulverein“ v Berlinu podporo šolam spodnještajarskim v znesku letnih 3000 mark, in da je omenjeni pisatelj nabral za božičnico „Reichsdeutsche Weihnachtbaumchen“ 432 K. Katere spodnještajarske šole pa so dobile denar, oziroma, kateri judeži so se našli med učiteljstvom in so dobili podpore v svoje penzijske namene? Z imeni na dan! Hvala Bogu, da je slovensko spodnještajarsko učitelj-

stvo v pretežni večini značajno in ne potrebuje judeževih grošev, le nekaj malo jih je, katerim diše nemške marke. Sram jih bodi!

(Za čebelorejce.) Graška podružnica avstrijske družbe za čebelorejo priredi tudi letos od 9.—11. septembra poučni tečaj v Waltendorfu pri Gradcu. Popoldne bo teoretičen, popoldne praktičen pouk. Pouk je brezplačen. Prijave sprejema načelnik podružnice g. Ernest v. Schaal v Waltendorfu pri Gradcu.

(Koliko otrok je na Štajarskem v ednem razredu?) Na eden razred pride povprečno v šolskih okrajih: Maribor mesto 36, Ptuj mesto 44, Gröbming in Marjino Celje po 54, Neumarkt in Schladming 57, Irdning 38, Friedberg 59, Mautern 60, Birkfeld, Knittelfeld in Murava po 61, Gradec mesto 62, Aflenz in Judenburg 63, Bruck na Muri, Frohnleiten, Leoben (Ljubno) in Mürz-zuschlag po 64, Ansee, Eisenerz in Oberwölz po 66, Obdach 67, St. Gallen 68, Radgona, Rottenmann in Wildon po 69, Voitsberg in Deutschlandsberg po 70, Marenberg in Kindberg 71, Mureck, Vorau, Weiz in Celje mesto 72, Pöllau, Liezen, Gradec okolica, Hartberg, Sv. Lenard v Slov. gor., in Ober Zeiring 73, Ljutomer, Maribor okolica in Stainz 74, Eibiswald (Ivrica) 75, Fehring in Ormož 76, Feldbach, Gleisdorf, Lipnica 77, Fürstenfeld, Laško, Kirchbach 79, Slovenska Bistrica 80, Celje okolica 81, Šmarje 83, Gornja Radgona in Ptuj okolica 85, Ernovč (Arnfeld) 86, Konjice in Šoštanj 87, Slovenji Gradec 91, Kozje in Vransko 98, Gornjigrad 99, Rogatec 104, Sevnica in Brežice 107 otrok.

Izmed vseh šolskih okrajev pride na eden razred, tedaj na enega učitelja največ otrok na Slovenskem Štajarju. Slovenski učitelj ima največ truda, že zavoljo množice otrok; vrhutega mora še poučevati drugi deželni jezik. (nemščino). In kaj ima v zahvalo za to? Da je dosti slabše plačan, kot pa tovariši njegovi, ki službujejo na nemškem Štajarju; kajti skoraj vse spodnještajarske šole so v tretjem plačilnem t. j. najnižjem razredu, ko so nemške šole večinoma v prvem ali vsaj v drugem plačilnem razredu. Zato, ker imajo slovenski učitelji dosti več otrok v šoli in ker se morajo še mučiti z ubijanjem drugega jezika, zato imajo 200 in 400 K manj plače. Kje je pravica? V 14. šte. „Schul- und Lehrer-Zeitung“ je razpisanih 32 učiteljskih služb, in sicer edna v prvem, 19 v drugem, 12 v tretjem plačilnem razredu. Za Slovence dvanajst mest, in sicer 10 v tretjem in dve v drugem, za Nemce pa eden v prvem, 17 v drugem in dva v tretjem plačilnem razredu. Žalostno dejstvo je, da se naši občinski uradi, okrajni zastopi in naši deželni poslanci ne brigajo za te razmere. Nemcem je pa to prav, da slovenski kmet daje za nemške šole denar, slovenskih se pa boji — kakor hudič križa. Kje smo še!!!

Slovenskim staršem ormoškim in ormoške okolice ob priliki blagoslovljenja novega šolskega poslopja.

Ponosno se dviga pred našimi očmi res krasna palača, šola ormoške okolice s pomembnim napisom „Narodna šola.“

Tako poslopje zamogla je sezidati le narodna požrtvovalnost ormoške slovenske okolice ter bo ista poznim rodovom pričala, da je bilo v praih njihovih prednikov živo slovensko srce, da se je postavil v očigled nemškutarskega Ormoža bran proti nemškemu navalu.

„Narodna šola“ bo hranila in čuvala, gojila in krepila našo bodočnost — našo mladino.

Slovenski starši! Usodo vaših otrok odločujete vi sami, v vaših rokah je njihov blagor in njihovo prokletstvo; posebno vas svarimo, da ne poslušate krivih prerokov, kateri vas zvablajo na kriva pota.

Slovinci ormoške okolice! Od lanskega leta naprej postavilo si je mesto Ormož samonemško šolo, kjer se ne sme poučevati ni besede slovenski, tudi veronauk ne. — Da bi v tej šoli našim otrokom predoval slovenski otrok, je popolnoma nemogoče. Kako naj dobi tukaj otrok veselje do šole in tako preučanja, katerega ne razume. Naj je še tako pribrisan glave, polasti se ga vendar mrznja napram

šoli, učitelji ga prezirajo, ker ne dosežejo z njim nikakih uspehov, in otrok je izgubil svojo bodočnost. Kako drugače pa je to v slovenski šoli! Tukaj se uči otrok na podlagi materinščine vseh predmetov, tudi nemškega jezika. Medtem ko bo njegov prijatelj iz nemške šole zapustil isto kot pravi duševni siromak, bo otrok slovenske šole dobro poučen o vsem, kar se zahteva za ljudsko šolo. — Ako ima premožnejše starše ali pa blage podpornike, obiskuje potem lahko tudi srednje in višje šole ter postane sobojevnik za pravice teptanega slovenskega naroda. — Kaj pa učenec nemške šole? Ko postane pametnejši, bode svojim staršem opravičeno očitati nesmisel, da so ga poslali v nemško šolo, v kateri ni zadobil ničesar za svoje življenje.

Ali tudi nekaj drugega je še, kar bi naj slovenske starše odvrčalo od nemške šole: narodna poštenost. — Kako bi naj nas tujec spoštoval, če istemu takorekč prismoj svoje otroke. — Sramota takim staršem! Ne samo torej, da taki starši ne vzgajajo svojih otrok v narodnem duhu, pridajo s svojo napačno vzgojo, da postanejo narodni odpadniki. — Duševno puberteto nadomesti pri takem otroku oholost in nečestitost v obnašanju.

Le glejte otroke take šole, ali niso podobni divjakom! — Doma, na ulici, v cerkvi med drugimi otroci obnašajo se ti otroci tako nedostojno, da se jim pozna hvalisana, nemška vzgoja.

Slovenski stariši! Povedal sem vam o razmerah kakor o posledicah, če obiskuje slovenski otrok nemško šolo, povedal tudi, da imamo v Ormožu slično šolo, katera je dobila Judeževe groše iz Nemškega, da širi pri nas germanizacijo. Dobila je te groše pod izrecnim pogojem, da se ne sme v ormoški šoli nikoli glasiti druga, kakor edino nemška beseda.

Sedaj se pričinja zopet doba lova na slovenske otroke, da napolnijo prostore nemške šole. — Po 1. septembru vrši se vpisovanje v šolo in kakor slišimo, dela ormoško nemškutarstvo z vsemi silami, da nalovi kolikor mogoče slovenske dece.

Dne 1. septembra vrši se pa tudi blagoslovljenje novega šolskega poslopja slovenske šole za ormoško okolico.

Slovenski stariši! Pridite ta dan mnogoštevilno k tej slavnosti, mogoče se vam tukaj razsvetli pamet, da ne prodaste svojih otrok tujcem, da pokažete zapeljivcem vrata ter pošljete na jesen svoje otroke v šolo, kamor spadajo po božjih in človeških postavah: v slovensko „Narodno šolo.“

Druge slovenske novice.

(Volilno gibanje na Kranjskem.) Narodno napredna stranka kandidira v kmečkih občinah okrajev Črnomlja in Metlike učitelja gospoda Iv. Šetino, ki si je pridobil že mnogo zaslug v korist kmečkemu stanu, posebno glede trtoreje. — Dne 25. avgusta je imela narodna stranka shod volilcev v Vipavi; navzočih je bilo okrog 2000 oseb. Kot govornika sta nastopila I. Božič in dr. Iv. Tavčar; shod je sklenil z ogromno večino, da se g. I. Božič zopet proglasi kandidatom. Isti dan je imelo več klerikalnih kandidatov shode na raznih krajih.

(Umrli je) v soboto dne 24. t. m. v Ljubljani gospa Ana Zarnik, rojena Kos, vdova nepozabnega rodoljuba in slovenskega prvoboritelja dr. Valentina Zarnika, v starosti 58 let. Blag ji spomin!

(Prazen strah.) V nedeljo so priredili ljubljanski turnarčki ob tržaški cesti v Ljubljani javno telovadbo. Ker so se pa bali, da bi jih prišel kak Slovenec srpo gledat, so imeli vsled tega dvojno stražo, žandarmerijsko in policijsko. Živ vrag se ni brigal zanje.

(Stoletna aloa.) t. j. roža, ki vsakih 100 let enkrat cvete, se je na vrtu Auerspergove graščine na Igu poleg Ljubljane letos razcvetela. Od vseh strani prihajajo ljudje, da vidijo aloin nenavadni, nad 7 m dolgi cvet, kateri se je na vrhu razkošatil v več odrastkov, kateri imajo na koncu vejic rumenkaste, kakor podolgasti orehi deble popke, ki se niso razviti.

(Promet v kočah „Slov. plan. društva“) je letos prav živahen. V Triglavski koči je bilo do dne 22. avgusta že nad 190 turistov. V Vod-

nikovi koči na Velem polju je bilo že prvi teden avgusta več obiskovalcev nego prejšnja leta vse poletje. Istotako je bilo v vseh drugih kočah letos že jako mnogo turistov.

(Državna pomoč za pogorelece.) Ministrstvo notranjih stvari je za pogorelece v Podlipi na Dolenjskem dovolilo 3000 kron državne podpore.

(Nesreča v premogokopu.) V kočevskem premogokopu se je udrlo skalovje na nekega delavca in ga zmečkalo. Bil je takoj mrtev.

(Električno razsvetljavo) napravi premo-garska družba v Kisovcu pri Zagorju.

(Hmeljarstvo na Notranjskem.) Pred 2 letoma je g. notar Vinko Kolšek v Ložu sklenil poskušati hmeljorejo. Pokazalo se je, da je lega ugodna za zgodnji hmelj, goldning in pozni hmelj. Nek posestnik bo zdaj nasadil 10 oralov hmelja in si pripravil sušilnico.

(Gasilno društvo) v Zagorju na Pivki ob haja dne 1. septembra desetletnico svojega obstanka in otvori svoj gasilni dom in to s posebno slavnostjo in veselico. Vršila se bode tudi tombola, katere dobitki so n. pr. tele, plug in razno drugo praktično orodje.

(Shod „Sokolov“) iz Idrije, Ljubljane in Postojne, ki se je vršil v nedeljo v Logatcu, je vspel sijajno.

(Društveno življenje tržaških Slovencev) je letos jako živahno; v nedeljo, dne 25. avg. so priredili troje veselice, in sicer „Tržaški Sokol“ in pevsko društvo „Kolo“ sta napravila izlet v Devin, vrhutega pa ste bili še dve veliki ljudski veselici na Opčinah in v Rojanu. — Dne 17. t. m. je priredilo pevsko društvo „Adrija“ iz Bar-kovelj izlet na Bled.

(† Grof Fran Coronini.) Dne 25. t. m. je umrl v Št. Petru pri Gorici grof Fran Coronini, bivši deželni glavar goriški in bivši predsednik poslancev na Dunaju. Pogreba so se udeležili med drugimi goriški deželni poslanci. Glede narodnosti se je prišteval Italijanom.

(Nova trtna bolezen.) V okolici Kormina na Goriškem so zasledili novo bolezen na grozdju, ki se znanstveno imenuje „coniothyrium diplo-diella.“ Na grozdju in na repljah se zaplodi neka gliva, ki provzroči, da grozdje odpada, predno dozori.

(Velikodušen dar.) Starosta istrskih rodoljubov, gospod dr. Dinko Vitezić, je društvu „Hrvatski dom“ v Vrbniku odpustil vso svojo tirjatev v znesku 15000 kron in se še odpovedal povračilu deležev v znesku 2000 kron.

(Ciklon na Reki.) Dne 26. t. meseca je bil v Reki velik vihar, ki je provzročil mnogo škode. Pobil je več oken, razkrival strehe in ruval drevje. Vihar je bil tako močen, da je celo nekatere polne vozove porival naprej po železniškem tiru. Nekega moža je pahnil vihar proti pomikajočemu se vagonu, kateri mu je šel čez trebuh in ga zmečkal, da je revež umrl. Ciklon je trajal kakih 10 minut.

(Slovansko bogoslužje.) Duhovščina krške škofije v Istri se snide prve dni meseca septembra na posvetovanje, kako doseči soglasje glede slovenskega bogoslužja. Slovansko bogoslužje se navede baje po skoro vseh cerkvah krške škofije.

— Istrski deželni odbor zbira za posamezne cerkve dokaze, da je vpeljava slovenskega bogoslužja nepostavna. Na podlagi zbranih dat se izdela memorandum, katerega pošljejo laški signori sv. očetu. Kakšen bode ta memorandum, si ni težko misliti.

(Nova slovenska šola v Ameriki.) Slovenci v Clevelandu si bodo sezidali novo poslopje za ljudsko šolo.

Dopisi.

(Sv. Pavel pri Preboldu.) Po dolgem in trudapolnem delu se človek rad odpočije ter si v veseli družbi prežene svoje muke in skrbi. Med petjem navdušujočih pesmi, med milodonečimi glasovi godbe ter med prijateljskimi razgovori pozabi lahko na težave, ki so ga trle. Zato je pač težko najti razumno osebo, koja bi ne ljubila poštenih veselice. — Pa še tudi drugo dobro stran imajo veselice: na njih se namreč spoznavajo ljudje med seboj. Kolikokrat se pripeti, da ima kdo o kakšnem človeku, ali morda celo o vseh prebivalcih kacega kraja slabo mnenje, katero pa navadno takoj spremeni, kakor hitro

jih spozna natančneje, ter sklone potem z njimi prav rad iskreno prijateljstvo.

Uvaževaje navedena dejstva, priredilo bode naše „Braino društvo“ 1. dne septembra t. l. ob 3. uri popoldne na travniku gostilne pri „Peku“ veliko ljudsko veselico. V prvi vrsti želi z njo preskrbeti svojim članom ter njihovim znanim in nepoznanim prijateljem nekaj veselih uric, v drugi vrsti pa hoče pokazati Savinjski dolini, da prebivalstvo lepega Št. Pavla ni takšno, kakor se o njem govori, marveč veliko boljše in da še celo v marsičem nakriliuje stanovnike večjih krajev naše divne doline.

Da bode pa slavnost zadovoljila vse udeležence, preskrbelo se je za raznovrstno zabavo. Ker je že več pevskih zborov obljubilo svojo pomoč, imeli bodo vsi ljubitelji petja mnogo užitka. Kdor ljubi muziko, veselil se bode imenitne „Celjske narodne godbe“, ki pride igrati polnoštevilno in v uniformi. Našim korenjakom bodo ugajali vrli „Sokolci“, koji nas hočejo kratkočasiti s telovadbo. Tisti, ki imajo radi cen dobiček, iskali bodejo lahko svojo srečo v srečolovu, zakaj lepih dobitkov bode dovolj. Kogar šegetajo muhe preveč za ušesi, poslal jih bode lahko po šaljivi pošti tudi kacemu znancu ali znanki. Komur je mar za čudna dela in za neznane stvari, šel bo v cirkus in v menežarijo, katera sicer ne bo tako velika kakor Barnumova, a zato mnogo boljša, ker se iz nje ne bode nihče vračal s tako goljufanimi upi, kot iz imenovanega ameriškega podjetja. Čegar življenje je pregrenko, tisti si ga bode mogel osladiti pri sladničarju za par plesnivih soldov. In ti živoočka, srčkana punčika bodeš lahko zvečer v dvorani ob strastnih zvokih godbe tolažila srbeče pete. Pa tudi na tebe, stari flister, za katerega je mrtev celi svet, niso pozabili; z izvrstnim vinom, dobrim pivom in s slastnimi jedmi si bodeš zamogel odganjati kragulja, ki ti tare srce od zore do mraka, od mraka do dne.

Marljivi pripravljalni odbor, sestojč iz najsposobnejših moči, katere je bilo možno dobiti, se trudi že dalje časa, da bi bila slavnost res prava ljudska veselica in da bi kolikor mogoče zadovoljila vse udeležence.

Ker je čisti dobiček namenjen za podporo ubožne šolske mladine, pričakuje se posebno mnogobrojna udeležba. Razun tega si še usoja pisec teh vrstic opomniti našo inteligenco na besede Aškerčeve: „Ljudstvo se drži tistega, kateri se mu bliža.“ Društvenik.

(Z Orešja.) Oreška šolska mladina je doslej vsako leto obhajala cesarjev rojstni dan skupno z bizeljsko šolsko mladino. A letos bilo je drugače. Načelnik krajnega šolskega sveta in krajni šolski ogleda, gospod Josip Levstik, pravi mladinoljub, sklenil je s šolskim vodjem in g. kaplanom, da proslavi oreška šolska mladina cesarjev rojstni dan v domači cerkvi. Že na predvečer dne 18. avgusta gromelo je iz topičev, kakor bi pokali topničarji na Krškem polju. Drugi dan, dne 18. avgusta je imela šolska mladina spoved in sv. obhajilo; nato se je služila velika sveta maša, pri kateri je bila cerkvena natlačena po-božnega ljudstva. Po dokončani službi Božji podali so se šolarji v lepo okinčano šolsko sobo. Tukaj govoril se je slavnostni govor, po katerem so učenci in učenke deklamovali: Krstnik: „Avstrija moja;“ L. Toman: „Človek brez domoljubja“ in „Domovina“; po Schillerju, Franc Cegnar. Sinček načelnika deklamoval je nato še „Pastirja“ Po deklamovanju pele so se različne narodne in nabožne pesmi. Ko pa je g. načelnik dal v šolo sodček izvrstnega „Bizeljanca“ in koš ter vrečo zemelj prinesli, nategnili so se nedolžni obrazi na smeh in obrnili vso svojo pozornost le na te predmete. Po pogoščenju se je zopet pelo, na kar se sinček g. šolskega vodje v imenu vseh svojih součencev zahvali. Pri slavnosti bila je navzoča tudi vsa plemenita Neupauerjeva rodbina ter vsi udje krajnega šolskega sveta.

Ker je s tem činom g. krajni šolski načelnik pokazal, koliko simpatije ima do šolstva in ker je še sam globoko segel v žep, se mu na tem mestu izreka najtoplejša zahvala. Bog plati! Želeli bi bilo, da bi vsaka šola imela tako dobrega očeta.

(Činagora.) Dne 18. avgusta napravili so tamburaši iz narodnega trga središkega izlet na

našo divno Črnogoro, da bi sodelovali pri cesarski veselici. Po rahlem dežju predpoldne pokukalo je solnce skozi oblake, in pričakovali smo tedaj obilno udeležbo in to ne samo od domačinov, ampak tudi od okolice. Škoda, da je potem zopet dež motil vso veselico. Pripeljalo se je v kljub temu res lepo število narodnjakov iz starodavnega Ptuja, Hajdine, Sv. Lovrenca, Sv. Urbana in Manjšperga, da bi se divili lepemu ubranemu petju mladega črnogorskega mešanega in moškega zbora ter točnemu izvajanju tamburaških točk srediških tamburašev. Vsa čast našima g. učiteljema kakor tudi g. tamburaškemu vodju, ki z nesebično požrtvovalnostjo delujejo za povzdigo narodnega čuta na polju glasbe. Saj gotovo nihče ne more petju in godbi odreči izvanrednih učinkov in vrlin — kako so ljubili že stari Slovani godbo in petje — zato pa smo se gotovo nadejali, da ne bomo pogrešili pri veselici vsaj domačih narodnjakov. A ti so se skrili kakor martinčki v svoje luknjice; je li bil povod temu sramežljivost, pač ni znati. Premalo, pravzaprav nič ni vredno, ako se narodnost samo na jeziku nosi in v svet trobi, na drugi strani pa se s trdovratnostjo in sebičnostjo narodu le škoduje, in odvrta se s takim početjem še taki, ki bi jih s prijaznimi in ljubeznjivimi besedami gotovo pridobili za našo stvar, da bi Črnagora res dobila tako slovansko lice, kakoršno ima ime. Tudi pri nas hčijo sejanci, ki ljudsko sejejo; da pa se tej ljudski odzame moč življenja, da se tem sejalcem rogoviležem — naša župnija šteje precejšno število odjemalcev „krote“, da celo uradnik tega lista rezidira v našem prijaznem trgu — odbijejo rogovile, treba je, kakor je to naglašal v svojem iskrenem govoru nek gospod govornik, vzajemnosti, treba nam je nesebične sloge. Ako pa bomo po sedanjosti poti hodili, ako se bodo delale ovire tudi takim, ki res hočejo za narod kaj storiti, potem se bodo Črnigori vremena razjasnila prepozno, in ne bode se nam treba čuditi, ako bi postal tekom kratkega časa naš trg steber, na kojem dela nenasitljivi Nemec in njegov trabant in janičar nemškutar most do Adrije. Da pa se našim sovražnikom to veselje skali, proč s trdovratno stjo, proč s pogubonosno sebičnostjo, kajti s takim ravnanjem se vzame kljub dostim zaprekam za občni blagor delujočim veselje, in tudi ti bodo odložili orožje in se bodo po izgledu drugih zadovoljili s tem, da — „živijo!“

G. tamburašem in njih vodju iz Središča pa se še enkrat prav pristočno zahvalimo, da so nas s svojim krasnim in neumornim igranjem razveselili ter želimo, da bi nas v kratkem zopet obiskali, da bi še naprej budili narodno zavest, vzdramili zaspance, trdovratnežem pa odprli oči in srce.

Gorčan.

Narodno-gospodarske novice.

Stročji fižol za zimo.

Skoro vsakdo, če smem soditi po sebi, ima rad sveži stročji fižol bodisi pražen ali mrzel na kislo ali drugače pripravljen. Manj znano bi utegnili biti našim cenjenim gospodinjam, da se da stročji fižol prihraniti tudi za zimo na prav priprost in ceni način, ki ga lahko izvrši vsaka slovenska gospodinja.

Zeleno, ne še trdo in žilasto stročje se po trga, s posebnim strojem ali navadnim nožem fino zreže, s soljo premeša in pusti tako edno, k večjemu dve uri, da se dobro navzame slani; potem se v lonec — kamnit ali drugačen — z lesenim tolčakom dobro natlači in med vsake 2—3 prste debelo lego se potrese čisto na drobno nekaj soli. Ko je lonec poln, pride na vrh še nekaj soli. Skupaj se potrebuje na 15 funtov fižola pol funta soli.

Nad tako zadelan fižol se pregrne nov, platnen prt v vodi namočen, nanj pride krožnik ali nekaj deščic, ki se prilagajo in na to čisto umit težak kamen, da fižol pod pritiskom leži in da solna voda, ki izhaja iz stročja, stoji na vrhu.

Vsa stvar je torej slična ohranjanju kislega zelja. Lonec se shrani na hladnem kraju.

Kadar hočemo imeti po zimi na mizi pri-ljubljeno prikuho, izperemo stročje z vodo, pre-slano vodo pa odlijemo.

Politični pregled.

(V notranji politiki) naše monarhije vlada še vedno tišina. Volilno gibanje stoji v ospredju vseh političnih dogodkov. Največje zanimanje vzbujajo priprave za volitve na Češkem; kompromis med Mlado in Staročehi še ni gotov. Kompromisna pogajanja z agrarci so se razbila; ta stranka računa z gotovostjo, da si pridobi 30 mandatov. Huda volilna borba bode tudi v Galiciji med Poljaki in Malorusi; poslednji postavijo v 34 okrajih svoje kandidate. Pri volilnih shodih je prišlo že do krvavih prizorov med Poljaki in Malorusi.

(Hrvatski deželni zbor) se snide meseca novembra k zasedanju, ter ostane potem skupaj do aprila. Prva naloga mu bo podaljšati rok za sedanje financijsko nagodbo z Ogrsko za tri mesece; tekom zasedanja pa mu bo glavna naloga izvršitev nove financijske nagodbe. Potem bo deželni zbor razpuščen.

(Petindvajsetletnica škofovanja) je praznoval dne 27. avgusta t. l. dr. J. Posilović, škof v Zagrebu. Razna pevska društva so mu priredila serenado. Škofu so se tudi poklonile razne deputacije, kakor hrvatskih mest in mnogih društev. Škof je daroval večje vsote v dobrodelne namene.

(Ogrsko.) Opozicija v ogrskem parlamentu je predala zborničnemu predsedniku prošnjo, da se stavi pod obtožbo bivši ministrski predsednik Banffy in osem drugih ministrov, ker so vstali zoper samostalnost in upravo Ogrske ter so za časa volitev nezakonito postopali z volilnim denarjem.

(Bolgarska.) Ker je bivši predsednik macedonskega odbora, Sarafov, oproščen, to grozilo je rumunsko in turško vlado. Obe sta pričakovali obsodbe; sultan hoče zato izraziti bolgarski vladi grajo, isto store baje Rumuni.

(Potovanje ruskega cara v Pariz) zdaj močno zanima vse politične kroge. Francoski in ruski listi izražajo po večini veliko veselje glede tega. Listi so vsi prepričani, da bode ta politični dogodek služil v prvi vrsti evropskemu miru, da car Nikolaj potuje kakor glasnik miru za vse kulturne narode, in da morejo torej to potovanje z radostjo pozdraviti vsi ljubitelji miru — V Parizu se delajo za sprejem velike priprave.

(Sestanek nemškega cesarja z ruskim carjem v Gdanskem), ki se vrši v prvi polovici meseca septembra, ko pojde car v Francijo, postane menda velike politične važnosti. Pri se stanku bode ta namreč prisotna tudi oba voditelja zunanjih ministerstev. Nek ruski list pravi o tem sestanku, da je za Nemčijo nov dokaz prijateljskega mišljenja Rusije, h kratu pa si bode pridobil tudi v Franciji simpatij, kjer so že na marsikaj iz preteklosti pozabili, in je zato upanje na sklenitev ožjega francosko-nemškega zblizanja in na skupno evropsko politiko.

(Spor med Turčijo in Francijo.) Francoski poslanik je odpotoval iz Carigrada, ker Turčija ni ugodila vsem zahtevam Francije v znanem razporu. Na kolodvor sta prišla dva sultanova odposlanca nagovarjat poslanika, naj ostane v Carigradu, a ker nista imela nobenega uradnega dokumenta, da se ugotovi francoskim zahtevam, nista ničesar opravila. — Potemtakem je diplomatska zveza med obema državama pretrgana.

(Kitajsko.) Poslanstvo kitajskega princa Tsuna, ki je namenjen na obisk v Berlin, da se pomiri z nemško vlado, je že dospelo na nemška tla. A poslanstvo se je nenadoma ustavilo sredi pota in sicer v mestu Basel. Govori se, da je temu krivo diplomatsko nesoglasje, ker končna listina mirovne pogodbe še ni podpisana od kitajske vlade.

(Vojna v Južni Afriki) O vojnem položaju je napisal znani vojni kritik William razpravo, v kateri pravi, da se položaj zadnji čas ni izpremenil, in da je jasno, da ozemlje edne ali druge republike v praktičnem smislu Angleži še nimajo, in da so Buri v istini zasedli prav tako Kaplandijo, kolikor so zasedli Angleži njihovi dve republiki. — Tako postajajo razmere za Angleže vedno slabše, in splošno mnenje je, da bi bilo najboljšje, ako sklenejo mir. Angleški vojaki so postali malodušni, utrjeni in vsega naveličani,

ob vsaki praski se jih po cele trume uda Burum. Vojaštvo hrepeni, da bi bilo vojne čim preje konec. Drugače Buri — vsi poveljniki so pisali Kitchenerju pisma, v katerih protestujejo zoper zadnjo proklamacijo in izjavljajo, da se bodo bojevali dalje.

Razne stvari.

(Prostovoljni davkoplačevalci.) Taki so: 1. loteristi, ki plačajo na leto 15 milijonov davka — iz neumnosti; 2. kadilci, katerih davek znaša na leto okroglih 100 milijonov in 3. pivci, kojih indirektni davek spirita je enak prejšnjemu. Te davke dobiva o. kr. erar popolnoma prostovoljno, ne da bi potreboval k iztrjevanju kakega eksekutorja.

(Smrt vsled mušjega pika.) V Češki Kamenici je nekega tovarnarja picila v začetku prošlega tedna muha v roko. Takoj se je obrnil do zdravnika, ali vsaka pomoč je bila zastoj. Umrl je vsled zastrupljenja krvi.

(Mesto krojačev) je Brezin v okraju Petrikav na ruskem Poljskem V tem mestecu prebivajo skoraj sami židovski krojači, ki izdelujejo obleke in jih potem pošiljajo na vse strani Rusije. Teh židovskih krojačev v Brezinu je sedaj že okolo 4000.

(Pritlikavske armade.) V Evropi je več držav, katerih veličanstva imajo le nekoliko tucatov vojakov. Armada Nj. Visokosti „kralja rulete“, kneza Alfreda monakovskega šteje vsega vkup 70 mož s peterimi častniki. Nasprotno bi imela luksemburška armada v slučaju kakega konflikta z Monakom ogromno večino — še edenkrat večjo armado, namreč 140 mož s šestimi častniki. Lichtenšteinska kneževina pa nima nobenega vojaka. Nasproti pa v črnogorski kneževini — kolikor Črnogorcev, toliko vojakov.

(Parobrod je trčil ob ledeno goro.) Parobrod „Island“ je trčil pri otoku Douglas ob ledeno goro ter se je potopil. Na parobrodu bilo je 125 potovalcev; ti so se spali, ko se je pripetila nezgoda. Nastal je nepopisen strah in zmešnjava, vse je vrelo v rešilne čolne; moške so teptali žene in otroke, da le obranijo lastno življenje. Ko so bili rešilni čolni prenapolnjeni, zagnali so ostali na potapljačem se parobrodu presunljiv, grozen vrisk. Parobrod se je potopil z zaboji zlata. V mrzli vodi so se ljudje borili še dolgo za življenje. Na ednem rešilnem čolnu je bil kapitan. Ko pa je izprevidel, da je vse prenapolnjeno in torej nevarno, je prostovoljno skočil v morje, da olajša čoln. V trenutku, ko se je parobrod potopil, poknil je kotel ter ubil večino vseh, ki so ostali na nesrečni barki. Vseh mrtvih je baje 65. Med ponesrečenimi je tudi guverner polotoka Aljaske s celo svojo rodino.

IZJAVA.

Ni res, da bi bil jaz sploh kdaj nemškutar, res pa je, da si štejem v čast, biti svest sin slovenske svoje matere. Tudi ni res, da bi bil kdaj ravnal po receptu razupite celjske „vahtarce“, ki mi je tudi pri izletu „Celjskega Sokola“ dne 26. avgusta t. l. hoteli škodovati.

Moja gostilna v Lubečni in cela moja rodina je vedno pošteno slovenska. Svojinim znanim in neznanim sovražnikom pa javim, da so se zastoj trudili omadeževati mojo hišo.

Z vsem spoštovanjem

Franc Ropan po domače Markec.

Na Lubečni, dne 28. avgusta 1901.

Zahvala.

Povodom izleta „Vranske Vile“ šteje si podpisani odbor za posebno čast, iz dna srca se zahvaliti dragim gostom za milo petje naših čarokrasnih pesmi in izražati iskreno željo, zopet kmalu tako lepe trenutke skupaj preživeti.

Pri tej priliki zahvaljuje se odbor damam Šaleške doline, katere so z navdušenjem pripravile našim gostom tako sijajen sprejem in tepe trak, posebno pa mil. gospej dr. Mayer, gospodinjam Mihelič in Kačič.

Odbor „Šaleške čitalnice“ v Šoštanju
dne 21. avgusta 1901.

Vabilo

na

občni zbor „konsumnega društva v Grižah“

registrovane zadruga z omejeno zavezo
ki se bode vršil

8. septembra 1901, ob 3. uri popoldne

v Zabukovcu v hiši g. Andreja Čandra
s sledečim sporedom:

1. Odobrenje računa in bilance za čas od 1. januarja 1900 do 31. decembra 1900.
2. Sklepanje o likvidaciji in razpustitvi društva.
3. Volitev likvidatorjev.
4. Razno.

Nadzorništvo.

Opomba. Če občni zbor 8. septembra 1901 ne bi bil sklepčen, bo zboroval 29. septembra 1901 ob 3. uri popoldne istotam občni zbor s istim sporedom, kateri pa bi bil sklepčen brez osira na število navzočih.

Bratje Sokoli!

Ker nastopi Sokol na izletu v Št. Pavlu v Sav. dolini tudi s prostimi vajami, pozivlje odbor vse brate Sokole, ki izvršujejo iste, da pridejo v soboto, 31. t. m., točno ob polu 8. uri zvečer v „Nar. dom“, kjer se prične z vežbanjem ob 8. uri v veliki dvorani.

V nedeljo, dne 1. septembra, je odhod iz „Nar. doma“ z vozovi ob 1. uri popoldne. Na zdar!

Odbor „Celjskega Sokola“.

Kot diurnist

Želi vstopiti v kako odvetniško ali notarsko pisarno dosluženi računski podčastnik. — Naslov pove upravnistvo „Domovine“ v Celju.

Več tisoč zeleno * * * *

cepljenih trt

dobro vkorenjene in fine vrste. (cena za 100 trt je 13 gld.). Videm, Krško postavljene, ima za prodati FRANC KERIN mlajši, hiš. št. 36. (304) Sv. Križ pri Kostanjevici, Kranjsko. 3-3

Trgovina mešanega blaga

(308) 3-2 in deželnih pridelkov

v dobro obiskanem kopališčnem kraju ob štajarsko-hrvatski meji na Spodnjem Štajarskem, v kraju je župnija z veliko dobro obljudeno okolico, kjer se napravi igraje kupčija, je z malo zalogo takoj oddati v najem. Posebna prilika za mlade trgovce. Naslov pove upravnistvo našega lista.

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanjem pritiska „Herkules“, z jamčeni najvišji učinek do 20% večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravlične stiskalnice.

10-7 Mlini za sadje in grozdje. (222)

Robkalnica za grozdje (Abbeer-stroj).

Popolne priprave pri pridelovanju mošta, stalne in premične.

Stiskalnice soka, mlini za jagode in pripravljane sadnega soka.

Priprave za sušenje sadja in sočiva, stroji za lupljenje in rezanje sadja.

najnovejša samodelna patentovana škropilnica „SYPHONIA“ za škropljenje traja in rastlin zoper krvavo uš, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specialitete v najnovejši, najizvrstnejši, najuporabnejši in pripoznano najboljši, odlikovani sestavi

PH. MAYFARTH & CO.

c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna železa in parne fužine.

Dunaj, 11/1 Taborstrasse Nr. 71.

Odlikovane z več 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Obširni katalogi in številna priznalna pisma zastoj

Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Krepkega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, kateri ima veselje do kamnoseške obrti, sprejme v uk pod ugodnimi pogoji

Vinko Čamernik

(239) 10-0

kamnoseški mojster v Celju.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojjubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Iščem stanovanje v Celju

ali bližnji okolici. Isto naj bi imelo tri sobe, kuhinjo, klet in drvarnico. — Ponudbe naj se dološijo na šolsko vodstvo v Orelji Bi-zeljskem. (307) 2-2

Vrtnar

mlad, priden, vešč vseh v vrtnarsko stroko spadajočih predmetov, se sprejme meseca oktobra. — Ponudbe pod „Vrtnar“, poste restante, St. Pavel pri Preboldu. (306) 3-2

Najsolidnejša in točna izvršitev vseh kamnoseških del po najnižjih konkurenčnih cenah!

VINCENC ČAMERNIK

kamnoseški mojster v Celju, Nove ulice št. 11.

Kamnosekarstvo in podobarstvo. Zastopstvo samotnega tlaka iz Rakoniških toplic na Češkem. — Izvrševanje umetnih cerkvenih kamnoseških del kakor: altarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov i. dr. — Sprejemajo se vsakovrstna stavbena kamnoseška dela in sicer: stopnice, podesti, fačade, bangarji, balkoni, tlak itd. iz kamna in cementa. — Lastni kamnolom! — Izdelovanje pohištvenih plošč iz kararskega ter drugih tu- in inozemskih pisanih marmorjev v vsaki velikosti in obliki. — V zalogi vedno nad 200 nagrobnih spomenikov iz raznovrstnih marmorjev, granitov in sienitov po najnovejših arhitektoničnih obrisih in konkurenčnih cenah. — Struganje in likanje marmorja s stroji. — Naprava kompletnih rodbinskih rakev kakor tudi oskrbovanje vseh poprav na nagrobnih spomenikih in zasekavanje napisov. — Obrisi, načrti in narisi se izvrše točno. (196)

Rafael Salmič, urar in prodaja zlatnine Celje, „Narodni dom“.

Priporoča svojo veliko zalogo jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstane, uhane, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne verižice za okoli vratu, lorgnon, kratke in dolge za dame in gospode v zlatu in srebru.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd.

Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroidi maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše.

Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Nikelnaste ure od gld. 3.— naprej.

Srebrne ure „ „ 5.— „

Tula ancré s tremi pokrovi „ „ 10.— „

Zlate urice za dame „ „ 13.— „

„ ure za gospode „ „ 20.— „

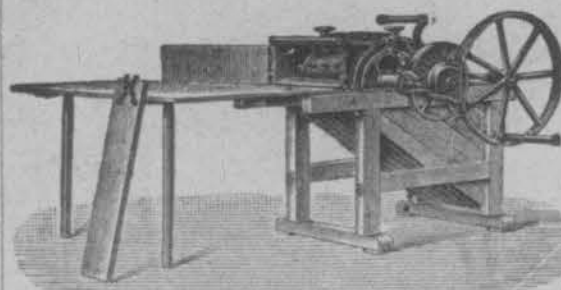
Pancer-verižice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

(231) 25-9

Popravila ceno in zanesljivo.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „Merkur“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbi.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Mlatilnice

z gepljem in ročne, čistilnice in drugi poljedelski in vinorejski stroji iz najbolj slovečih tovarn po zelo nizkih cenah.

Za čas košnje priporočam svoje

izvrstne kose iz najfinejšega jekla

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamčilo!